Türkiye ile Amerika Arasında Arkeolojik Eserlere Karar 3588

Türkiye ile Amerika Arasında Arkeolojik ve Etnolojik Eserlere Yönelik İthalat Kısıtlaması Getirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasına Dair Karar 3588

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 3588

05.03.2021 tarih ve 31414 sayılı R.G.

19 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Türkiye'ye Ait Arkeolojik ve Etnolojik Kategorideki Eserlere Yönelik İthalat Kısıtlaması Getirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti:

Her iki ülkenin Taraf Devlet olduğu Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthali, İhracı ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili 1970 UNESCO Sözleşmesi uyarınca hareket ederek; ve

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasına ön ayak olan Kurtuluş Savaşı döneminden kalan eserler ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kumcusu Mustafa Kemal Atatürk'e ait eserler de dahil olmak üzere, Türkiye'nin kültürel mirasına Amerika Birleşik Devletleri'nin duyduğu saygıyı göz önüne alarak; ve

Türkiye'nin kültürel mirasını temsil eden benzeri bulunmaz arkeolojik ve etnolojik eserlerin yağmalanmasına yönelik girişimleri azaltmak amacıyla;

Aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

MADDE I

1. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Kültürel Varlıkların Uygulanması Yasası dahil olmak üzere, kendi yasalarına uygun olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından söz konusu ihracatın yasaları ihlal etmediğini belirten bir lisans çıkarılmadıkça, MÖ 1.200.000 ile MS 1770 arasında kalan döneme ait taş, l, seramik, alçı, sıva, boya, cam, tahta, tekstil ve diğer organik malzemelerden yapılmış objelerin de içinde bulunduğu arkeolojik eserlerle MS 1. yüzyıl ile 1923 tarihleri arasında kalan döneme ait ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından yayımlanan listede (bundan sonra Belirlenmiş Liste olarak anılacaktır) yer alan taş, l, seramik, boya, cam, tahta, tekstil, deri ve parşömen ve diğer organik malzemelerden yapılmış objelerin de içinde bulunduğu bazı etnolojik eserlerin Amerika Birleşik Devletleri'ne ithalatını kısıtlar.
2. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Belirlenmiş Listede yer alan ve mülkiyet hakkı yasal işlemle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti'ne geçmiş olan herhangi bir obje veya eseri Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne iade etmeyi teklif eder.
3. Söz konusu ithalat kısıtlamaları, Belirlenmiş Listenin, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti'nin kamuoyuna adil duyuruda bulunma imkanı sağlayan Amerika Birleşik Devletleri'nin resmi Federal Gazetesi'nde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE II

1. Her iki Hükümet bu Mutabakat Zaptını (MZ) ve gerekçelerini yayımlayarak kamuoyuna duyurur.
2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti yetkisiz kazı, kültür varlığı hırsızlığı, kültür varlıklarının kaçakçılığı ve kültürel mirasını tehlikeye atan diğer tehditlere ait bilgileri Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile paylaşmak konusunda elinden gelen azami çabayı göstermeye devam eder.
3. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Kültür Mirasını Korumak Amacıyla Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthali, İhracı ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili 1970 UNESCO Sözleşmesi uyarınca gereken adımları atmak konusunda elinden gelen azami çabayı göstermeye devam eder. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni bu çabalarında desteklemek üzere, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, kamu sektörü ve/veya

özel sektördeki mevcut programlar çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine teknik yardım sağlanmasını kolaylaştırmak üzere elinden gelen azami çabayı gösterir.

4. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, kültürel mirasının yağmalanmasına ilişkin ciddi bir durumu önlemek amacıyla, Türkiye'den önemli miktarlarda arkeolojik ve etnolojik eserin ithalatını yapan diğer ülkelerin angaje edilmesi yönünde elinden gelen azami çabayı göstermeye devam eder.
5. Her Hükümet, yaygın olarak halkın, Türkiye'nin zengin kültür mirasının taşıdığı değeri takdir etmesi ve bu mirasa erişiminin sağlanması amacıyla, arkeolojik ve etnolojik eserlerin, uzun dönemli olarak ödünç verilmesi de dahil olmak üzere, kültürel, eğitsel ve bilimsel amaçlarla mübaledesini teşvik etmek için elinden gelen azami çabayı gösterir.
6. Her Hükümet, bu MZ'nın uygulanması için alınacak tedbirler konusunda diğer Hükümeti haberdar etmeye devam eder.

MADDE III

Her iki Hükümetin yükümlülükleri ve bu MZ çerçevesinde yerine getirdikleri faaliyetler, tahsis edilen fonların mevcudiyetine ilişkin yasa ve düzenlemeler de dahil olmak üzere, kendi ülkelerindeki yasa ve düzenlemelere tabidir.

MADDE IV

1. Bu MZ, MZ'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerin tamamlandığına dair Hükümetlerin birbirlerine karşılıklı olarak bulundukları son bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer. Bu MZ, uzatılmadığı takdirde beş (5) yıl süreyle yürürlükte kalır.
2. Bu MZ, sadece ortak ve yazılı onay ile uzatılabilir ve/veya düzenlenebilir. Bu MZ'nın uzatılması ve/veya düzenlenmesi, bu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen prosedürlere uygun olarak yürürlüğe girer.
3. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, bu MZ'nın süresinin uzatılıp uzatılmayacağına karar vermek için söz konusu beş (5) yıllık süre bitmeden önce bu MZ'nın geçerliliğini sürdürüp sürdürmediğini gözden geçirir.
4. Her iki Hükümet de, bu MZ'nın süresi dolmadan önce MZ'nı feshetme niyetini yazılı olarak ve diplomatik kanallardan diğer Hükümete bildirebilir. Bu durumda, söz konusu fesih, fesih bildiriminde bulunulan tarihten altı (6) ay soma yürürlüğe girer.

İŞBU KEYFİYETİ TEYİDEN, aşağıda adı geçen ve Hükümetlerini temsil etmeye resmi olarak yetkili kılınmış kişiler bu MZ'nı imzalamışlardır.

Ankara'da, 19 Ocak 2021 tarihinde, her iki metin de orijinal metin olmak üzere Türkçe ve İngilizce iki nüsha halinde İMZALANMIŞTIR.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ	AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ADINA:	HÜKÜMETİ ADINA:
Mehmet Nuri ERSOY	David M. SATTERFIELD
Kültür ve Turizm Bakanı	ABD'nin Ankara Büyükelçisi

Resmi Yazının Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.